

ως τῆ ἀληθείᾳ δὲν ἠκριβολόγησα ἐν τῇ προηγου-
μένη πραγματεία εἰπὼν, ὅτι ὁ Γρότε ἀποδέχεται
τὴν ἀρχικὴν ἐν Ἑλλάδι ὑπερξεν Δωρικῆς καὶ Ἰο-
νικῆς φυλῆς. Ὁ Γρότε δὲν ἀποδέχεται τοῦτο εἰμὴ
ὡς τὴν ἐπικρατεστέρην ἐν τῇ ἀρχαιότητι δόξαν ἀπὸ
τοῦ ἐλέγχου ὅμως εἰς ἃν καθυπέβλεπε τὴν δόξαν
ταύτην φαίνεται ὅτι οὐ μόνον εἰς τὸν φυλετικὸν
χαρακτῆρα καὶ τὴν φυλετικὴν διάλεκτον τῶν Δω-
ριέων καὶ τῶν Ἰώνων δὲν πιστεύει, ἀλλ' οὔτε εἰς
τὴν φυλετικὴν αὐτῶν καταγωγὴν.

Περὶ δὲ τῶν Αἰολέων βητότερον ἀξιοῖ α ὅτι τὸ
ὄνομα τῶν Αἰολέων τὸ ὄκοιόν εἶναι ἀγνωστον εἰς
τὸν Ὅμηρον καὶ οὐδέποτε, ὡς ἔοικεν, ἐφηροῦσθαι
εἰς ἰδίαν τινὰ φυλὴν, εἰπήθη ἵνα σημάνῃ μεγάλην
τινὰ μοῖραν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀνόματος, ἐν τε τῇ
κυρίως Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ (*).

Εἰς δὲ τὰς μαρτυρίας δι' ὧν ὁ Γρότε ὠχύρωσε τὰ
τοιαῦτα αὐτοῦ συμπεράσματα, προσέθηκα καὶ ἐγὼ
τινάς, τὰς μὲν ἀπὸ ἐτέρων ἐρευνῶν ἐρανισάμενος,
τὰς δὲ καὶ οἰκοθεν προσέτι δὲ καὶ εἰκασίας τινὰς
προσεπήγαγον περὶ τοῦ πῶς, τεθείσης ἀπαξ ἐκ μέ-
σου τῆς φυλετικῆς καταγωγῆς τῶν Δωριέων, τῶν
Ἰώνων, τῶν Αἰολέων, ἔλαβον ἄρα τὰ ὀνόματα ἐ-
καίνα πρωθυστερώς τὸν φυλετικὸν τύπον, ἃν
βλέπομεν αὐτὰ ἔχοντα ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἱστο-
ρίᾳ. Ἀλλ' ἐκ τούτων τὰ μὲν εἶναι εἰκασίαι ἀπλαῖ,
περὶ παρεπομένου ζητήματος, εἰκασίαι περὶ ὧν ἕ-
καστος δύναται νὰ κρίνῃ κατὰ τὸ αὐτῷ δοκοῦν, τὰ
δὲ ὀλίγα βεβαίως προστιθέσκειν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ
κυρίου ζητήματος. Τὸ κύριον τοῦτο ζήτημα, ἦτοι ἡ
ἀναίρεσις τῆς φυλετικῆς ἀρχῆς τῶν Δωριέων, τῶν
Ἰώνων, τῶν Αἰολέων, ἐξαρτᾶται πρὸ πάντων ἀπὸ
τῆς ἀξίας τῶν λόγων, οἷς ἔφερον εἰς μέσον ὁ Γρότε.
Οἱ λόγοι οὗτοι κεντῶν ὑπὸ ὄψιν τοῦ σοφοῦ κοινοῦ πρὸ
δεκαετίας ὄλης, καὶ οὐδεὶς ἐτι ἐπαχείρησε νὰ ἀμυρσιθη-
τήσῃ τὸ καθόλου κῦρος αὐτῶν. Τούναντίον, τὸ ἔργον
ἐπεδοκιμάσθη πολυειδῶς, καὶ οὐδ' οἱ παρ' ἡμῶν
ἀντιδοξοῦντες ἠξίωσαν ν' ἀνασκευάσωσι τὸ ἔργον
τοῦτο· ἰσχυρίσθησαν δὲ ὅτι μὴ ἐννοήσας τὸν
Γρότε, ὅτι παρεξηγήσας τὸν Γρότε περιήλθον
εἰς ἃ περιήλθον συμπεράσματα. Ἀλλ' ἠκούσατε
πρὸ μικροῦ αὐτὰ τοῦ ἱστορικοῦ τούτου τὰ κείμενα.
Ἀπὸ τῶν κειμένων ἐκείνων ἐξάγεται, νομίζω, προ-
δήλως, ὅτι ὡς πρὸς τὸ ἀνά χειρας κύριον ζήτημα
δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἔχω ἀδικὸν εἰμὴ ἂν ἔχη
ἐπίσης ἀδικὸν ὁ Γρότε· καὶ πάλιν ὅτι ὁ Γρότε
δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἔχη δίκαιον εἰμὴ ἂν ἔχω ἐπίσης
δίκαιον καὶ ἐγὼ. Ὁ Γρότε εἶναι ὁ καθαιρέτας τὸ
οἰκοδόμημα τῆς ἀρχικῆς περὶ τῶν Ἑλληνικῶν
φυλῶν δόξης, τὸ δὲ κατ' ἐμὲ οὐδὲν ἄλλο ἐπραξα ἢ
νὰ βεβαιώσω, καὶ οὕτως εἰπεῖν ἐναργεστέρην νὰ
καταστήσω τὴν καθίρεσιν ταύτην· ὥστε ὁ ἀγα-
νακτῶν ἕνεκα τῆς καταστροφῆς ἐκείνης ὀφείλει νὰ
στρέψῃ τὰ βέλη αὐτοῦ κατὰ τοῦ καθαιρέτου, καὶ
οὐχὶ ἀσπαζόμενος αὐτὸν νὰ ἐπιμένῃ κηρύττων

παραίτιον τοῦ κακοῦ τὸν ἀπλοῦν τούτου ἄγ-
γελον.

Τοσῦτα εἶχον νὰ εἶπω πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ
προκειμένου ζητήματος καὶ ἀγῶνος, ὡς ἐγὼ δόξης
ἔχω περὶ αὐτοῦ· εἰ δὲ τις ἄλλα παρὰ ταῦτα
ἔγνωκε, λεγέτω· καὶ ἢ πιθανώτερα, πολλὴν
αὐτῷ χάριν εἶσομαι.

ΠΕΡΙ

ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

— 000 —

* Ἐκ τῶν κοινοτικῶν ζητημάτων ὅσα ἀπὸ ἐπιτακτικῆς ἐπραγμα-
τιοῦν ἡ Παναῶρα, εἰκίνο εἰς ὃ ἐπανεῖθε συγχρότερον καὶ ἐνεδιέ-
τριψε περιεκτικότερον ὑπῆρξε τὸ τοῦ ἡμετέρου ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ,
οὐ μόνον διότι ἐσοπορίζῃ τροφὴν καὶ πλοῦτον εἰς τὴν Ἑλλάδα,
ἀλλὰ καὶ διότι, ὡς πολλάκις εἶπομεν, περιποιεῖ δόξαν εἰρηκτικὴν εἰς
αὐτὴν (ἀπὸ πρῶτον περιποιεῖται τοιαύτην καὶ τοσαύτην ἐκ τοῦ
πολέμου), περιστάμενον ἐπιχειρηματικόν, ἔμπειρον καὶ φιλότιμον
καὶ εἰς τοὺς ἀπωτέρας λιμένας τῆς οἰκουμένης.

Εἰς ταύτην τὴν ὑπὲρ τοῦ ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ προσπάθειαν ἡμῶν,
συγκαταβαίνων τις τῶν ὁμογενῶν ἐν ἐπιστολῇ, προσθέτει ὅτι,
κατὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ, κί ἡμεῖται διατριβαὶ πύλον ἀποῦν
πληρέστερα εἰ διεληθάνον καὶ περὶ τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ,
πολλὴν καὶ ἡμεῶν ἔχοντος τὴν σχέσιν πρὸς εἰκίνο δι' ὅσα
ἐπραξε ἀγωνιζόμενον ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, καὶ δι' ὅσα βέλει καὶ
πάλιν κληθῆ νὰ πράξῃ. Ἐπὶ τούτῳ ὁ ὁμογενὴς οὗτος ἀπέστειλεν
ἡμῶν τὸ κατωτέρω ἄρθρον. Καὶ ἀναμεινόμενος μὲν αὐτὸ δὲν ἐμφοροῦμαι
εἰς τὴν ἐξέτασιν λαπομαρειῶν ἃς ἀγνωοῦμεν, οὔτε ἀνακαμ-
βάσκωμεν τὴν εὐθύνην αὐτῶν· ὀφείλομεν ὅμως νὰ διακηρύξωμεν ὅτι τὴν
βύλημιν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, ἧς ἐπιλάβετο ἐπ' ἐσχάτων ἡ ἐξ-
ουσία, καὶ μάλιστα τὴν περὶ τὴν βαθμολογίαν καὶ τοὺς προβι-
θασμοὺς διάταξιν ἔποιε καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, ἔθετο ἡμεῖς ἀ-
νέκαθεν καὶ ἀνταγκαστικὰ καὶ σωτήριον. Ἀξιώματα καὶ βαθμοὺς καὶ
σταχυροὺς καὶ συντάξεις, καὶ πᾶσαν τοιαύτην ἀμοιβὴν ὀφείλει τὸ
ἔθνος πρὸς τοὺς ἀγωνισθέντας ὑπὲρ αὐτοῦ· καὶ πρῶτοι ἡμεῖς μαμ-
φόμεθα τὴν κυβέρνησιν· ὅσακις παραμελεῖ τὸ καθήκον τοῦτο· ἀλλὰ
καθὸς πρὸς τοὺς οὐδαὶ δικαιοσύνην, οὕτω δικαιοσύνην ὀφείλει
καὶ εἰς τὴν δημοτικὴν ὑπηρεσίαν, ἀφ' ἧς χρεὸς ἔχει ν' ἀπομακρύνῃ
πᾶσαν ἀταξίαν, πᾶσαν ἀνομιλίαν καὶ πᾶσαν κατάχρησιν.

Πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἀνέγνωμεν ἐν τῷ Φιλοπά-
τριδι παρατηρήσεις περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἡ-
μετέρου πολεμικοῦ ναυτικοῦ, δι' ὧν ὁ συντάκτης
καθάρπτεται τοῦ νῦν ὑπουργοῦ, οὐ μόνον διὰ τὴν
ἀρ' ἧς οὗτος προϊσταται τῆς ἀρχῆς ταύτης κακίαν
καὶ ἀσύνητον, κατὰ τὸν ἐπικριτὴν, διοίκησιν τῶν
ναυτικῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰ ἐπὶ τῶν προκτόχων
του προχθέντα, ἀποραινόμενος, ἀπὸ περιστάτικώ-
τερον ἐξέτασε ὑπόθεσιν τοσοῦτον διαφέρουσαν σύμ-
πασαν τὴν Ἑλλάδα, ὅτι ὁ νῦν ὑπουργὸς τῶν ναυ-
τικῶν ὡς μεσότηχον ἦν ἐγαγερομένος μεταξὺ τοῦ

(*) Σελ. 397 τοῦ 1 τόμου.

βασιλέως ἡμῶν καὶ τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργῶν, ἢ ἦν αὐτὸς τούτων Μέντωρ καὶ ὁδηγός.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ ἐπικριτοῦ μᾶς ἐνέπλησαν βαθυτάτης θλίψεως. Εἶναι ἀναντιρρήτων, ὅτι τὸ πολεμικὸν ἡμῶν ναυτικὸν κατήτησεν ὀδυνηρὰ γελοιογραφία ναυτικοῦ μόνον δὲ παραγορίαν, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἶχομεν, ὅτι ἡ περὶ τοῦτο ἀκηδία ἤθελεν ἐπὶ τέλους καταστήσει ὅλως ἐκποδῶν τὸ ἀντικείμενον ἐκεῖνο τοῦ ἐμπαιγμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Τίνα τὰ αἷτια τοῦ κακοῦ δὲν γνωρίζομεν ἀκριβῶς, βεβαίως ὅμως συνετέλεσεν εἰς αὐτὸ καὶ ὁ καρκίνος τῆς τῶν προσώπων ἐξοικονομήσεως ὁ λυμεινόμενος τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν.

Ἐντεῦθεν παρεκινήθημεν νὰ ἐρευνήσωμεν τί ἄρα πράττεται ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας, μετ' ἀκριβῆ δὲ ἐξέτασιν οὐχὶ τῶν ἀδόμητων ἢ ἀλλὰ τῶν δημοσίων πράξεων, πραγμάτων τῶν τοῖς πᾶσι γνωστῶν, ἐρχόμεθα νὰ ἐκθέσωμεν τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐξ-ακριβωθέντα.

Ἐκ προοιμίων παρατηροῦμεν, ὅτι ὅλως ἀνυπόστατος εἶναι ἡ κατὰ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν γενομένη κατηγορία ἢ ἐπιρρίπτουσα εἰς βάρος αὐτοῦ τὴν εὐθύνην ἀπασῶν τῶν πράξεων τῶν προκατόχων του. Ἡ κατηγορία αὕτη εἶναι ἀναξίως σπουδαίας συζητήσεως, διότι ὑποθέτει τοὺς μὲν προκατόχους τοῦ νῦν ὑπουργοῦ ἑτεροκίνητα ὄργανα τῆς βουλῆσεως κατωτέρου ἀξιωματικοῦ, μὴ ἀνέκοντος καὶ μέχρι τοῦ Μαΐου τοῦ 1852 εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου καὶ ἐπὶ πολλὰ μάλιστα ἔτη ἀπόντος ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος, τὸν δὲ νῦν ὑπουργὸν τῶν Ναυτικῶν μαθηρὸν συνωμότην κατὰ τῆς ὑπολήψεως τῶν τε ἀρχηγῶν καὶ τοῦ σώματος εἰς δ' ἀνήκει, ἐν σκότει ἐργαζόμενον εἰς τὴν καταστροφὴν αὐτοῦ. Τοιαῦται κατηγορίαι εἰς οὐδεμίαν ἀπόδειξιν στηριζόμεναι, ἀποβαίνουν καὶ πάντα γελοῖα ὅταν ὁ ἀνατροπεὺς ἐκεῖνος τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐρυθμίας τοῦ ναυτικοῦ, ἀρχηγὸς γενόμενος πικρῶν σθένει ἀγωνίζεται, ὡς θέλομεν ἰδεῖ παρακατιόντες, εἰς τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ σώματος οὕτινος προίσταται.

Παρατηροῦμεν προσέτι, ὅτι ἡ παρούσα ἀξιοδίκρυτος κατάστασις τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ δὲν δύναται ὡς διὰ μαγικῆς ράβδου νὰ μεταβληθῆ εἰς ἀκμὴν καὶ πρόοδον, διότι οὐδεμίαν καθόλον τὸν παρελθόντα χρόνον εἰλήθη φροντίς τοῦ νὰ μορφωθῶσιν ἱκανοὶ τὸν ἀριθμὸν ναυτικοὶ ἀξιωματικοὶ ἄξιοι τοῦ ὀνόματος τούτου· πρὸς μόρφωσιν δὲ αὐτῶν δὲν ἀρκεῖ καλὴ βούλησις καὶ προθυμία τοῦ ὑπουργοῦ, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ χρόνος μακρὸς καὶ δαπάνη μεγάλη, ὅθεν ἐπὶ πολὺν ἔτι χρόνον θέλομεν εἶσθαι εἰς ἀμηχανίαν πῶς νὰ καταρτίσωμεν δύο ἢ τριῶν πλοίων τὰ πληρώματα, ὅπως ἀμηχανεῖ, ὡς γνωστὸν, ὁ νῦν ὑπουργὸς νὰ καταρτίσῃ εὐσχήμως τὰ πληρώματα τῶν ὅσον οὐπω ἐκ τῆς Ἀγγλίας καταπλευσόντων τεσσάρων πολεμικῶν ἀτμοκινήτων.

Ἡ πρώτη κατὰ τοῦ νῦν ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν

ὑπουργοῦ κατηγορία εἶναι ὅτι παρεμέλησε τὰ γνησιαῖα λείψανα τῆς ἐπαναστάσεως, τοὺς συναγωνιστὰς τοῦ μακαρίτου Μισοῦλη καὶ τοῦ Κανάρη καὶ τοῦ Κριεζῆ, ἐπιδαφιλείσας τὰς ἐπιτίμους καὶ τακτικὰς καὶ ἐνεργοὺς θέσεις εἰς νέους τινὰς ἀνθρώπους περιτρέχοντας τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἄκρῳ δακτύλῳ κνυμένους τὴν κεφαλήν. Ἡ κατηγορία αὕτη, ἀνῆτον ἀληθῶς, ἔρχεται βεβαίως νὰ ἐπισύρῃ κατὰ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν ἀλλὰ ὅποια γεγονότα ἀναφέρονται πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῆς; Τὸ ἐν ἔτει 1852 ἐπὶ τοῦ ὑπουργοῦ Κριεζῆ δημοσιευθὲν διάταγμα, καθὸ οἱ τοῦ ναυτικοῦ ἀξιωματικοὶ διηρέθησαν εἰς δύο τάξεις, τὴν τῶν ἐνεργείων καὶ διαθεσιμότητι καὶ τὴν τῶν ἀποτάκτων ἀξιωματικῶν. Ἀλλὰ τὸ διάταγμα ἐκεῖνο, σκιαγραφία ἄλλης ριζικωτέρας καὶ σκοπιμωτέρας μεταρρυθμίσεως, περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸν προκαλέσαντα αὐτὸ ὑπουργὸν Α. Κριεζῆν, καὶ ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ γενναῖος ἐκεῖνος πρόμαχος τῆς πατρίδος ἐννοήσας ποῦ ὑπάρχει ἡ πληγή, ἢ καταβιβρώσασα πᾶσαν χάριν, τοῦ ναυτικοῦ, ὑπὸ τοῦ ἔθνους γινομένην χορηγίαν, σπουδαίως εἶχεν ἀρχίσει νὰ σκέπτεται περὶ τῆς θεραπείας.

Καὶ ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι τὸ διάταγμα ἐκεῖνο εἶχε δύο καίρια ἐλαττώματα, α) ὅτι, καθὸ διάταγμα, ἠδύνατο νὰ ἀνακλησθῆ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ ἢ ὑπὸ τῶν διαδόχων του ἢ καθόλου ἢ ὡς πρὸς τινὰς οἰκείους β) ὅτι δὲν περιέχει ὄρισμὸν, καθ' ὃν οὐδεὶς διορίζεται κατὰ πρῶτον ἐπιτακτὸς ἀξιωματικὸς, οὔτε προβιβάζεται, ἐνόσω διατελεῖ εἰς τὸ σῶμα τῶν ἐπιτάκτων.

Δὲν συζητοῦμεν ὅμως εἰδικώτερον τὰ περὶ τοῦ διατάγματος ἐκεῖνου, διότι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ διέπονται νῦν ὑπὸ τοῦ νόμου ΤΜΗ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ ἑτέρου περὶ τῶν ἀριθμῶν τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ· οἱ δύο οὗτοι νόμοι ἐπήγαγον τὴν μεταρρυθμίσειν, ἣν πάντες οἱ κηδόμενοι τῆς ὑπολήψεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ ἐπόθουν, καὶ ἣς ἀτελεῖ σκιαγραφίαν ἦσαν τὰ ἀπὸ 11 καὶ 14 Ὀκτωβρίου 1852 Β. διατάγματα. Ἡ ἀνάγκη τῆς μεταρρυθμίσεως ἔχει ὡς ἐξῆς.

Ὅτε ἐγκατέστη παρ' ἡμῶν ἡ βασιλικὴ ἐξουσία ὁ ἐνδοξὸς ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας ἀγὼν εἶχε κληροδοτήσῃ εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπηρεσίαν ἀριθμὸν ἀξιωματικῶν πάντη δυσανάλογον πρὸς τε τὰ στενὰ ὄρια τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου καὶ τοὺς μικροὺς αὐτοῦ πόρους, διότι ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος ἐκείνου ἑκατὸν καὶ ἐπέκεινα εἰς πόλεμον παρεσκευασμένα Ἑλληνικὰ πλοῖα περιέπλεον τὰς περὶ ἡμᾶς θαλάσσας καὶ ἔστησαν τὰ τρόπαια ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐσαεὶ θέλουσι μαρτυρεῖ τῶν ναυτικῶν τῆς Ἑλλάδος ἠρώων τὴν ἀθάνατον δόξαν. Διὰ τοῦτο ἐν ἔτει 1836 τετρακόσιοι καὶ ἐπέκεινα ἀξιωματικοὶ ἦσαν κατατεταγμένοι εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν, ἐξ ὧν μόλις τὸ ἐν ἑβδομῶν ἠδύνατο νὰ διατελῆ εἰς ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν, ἦτοι δι' ἐκάστην ἐνεργὸν θέσιν ὑπῆρχον

ἑπτὰ ἀξιωματικοί. Σημειωτέον ὅμως, ὅτι διὰ τὴν ἐν θαλάσῃ ὑπηρεσίαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη ἀξιωματικῶν ὑπὲρ τοὺς εἴκοσι πέντε. Τὸ κακὸν τοῦτο ἦτο βεβήτως εὐθεράπευτον, ἂν ἤθελαι ἐκτοτε νὰ φέρωμεν τὴν θεωρίαν, διότι ἐκ τῶν 400 καὶ ἐπέκεινα ἐκείνων ἀξιωματικῶν ἠδύναντο οἱ 330 μᾶλλον προβεβηκότες καὶ καταπεπονημένοι νὰ τεθῶσιν εἰς ἀργίαν, διδομένων εἰς αὐτοὺς διὰ τὰς ἐνδόξους ὑπηρεσίας των καὶ βαθμῶν καὶ τιμῶν καὶ ἀποδοχῶν ἀναλόγων πρὸς τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς ἀνάγκας των, ἔπρεπεν ὅμως νὰ ἐπιμένῃ ὁ τοῦ ναυτικοῦ προϊστάμενος ὥστε οἱ ὑπὸ τῆς τοῦ 1833 καὶ τῆς μεταγενεστέρως ἐπιτροπῆς ἀνεγνωρισμένοι βαθμοὶ νὰ μένωσιν ἀμετάβλητοι, διότι οὐδ' αὐτοὶ προβιβάζονται ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοί. Οὕτω δὲ οἱ ἐξήκοντα ἢ καὶ τι πλείστοι λοιποὶ ἀξιωματικοὶ ἤθελαν ὑπηρετεῖν ἄνευ πολυχρονίων διακοπῶν, αἵτινες ἐλαττοῦσι πάντοτε τὴν δεξιότητα τοῦ ναυτικοῦ, ἰδίον δὲ ναυτικὸν σχολεῖον ἔπρεπε νὰ μωρῶσθαι κατὰ μικρὸν τοὺς νεωτέρους ἀξιωματικούς, οἵτινες ἐμελλον νὰ διαδεχθῶσι τὰ ἐνδόξα ἐκεῖνα λαίψανα τοῦ ἀγῶνος. Ἀντὶ τούτων τί ἐπῆρχθη; Πάντες γνωρίζομεν, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ διεκρίθησαν εἰς δύο κατηγορίας, τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τοὺς διαθεσίμους, ἤτοι ὁ κατὰ καιροὺς ὑπουργὸς ἠδύνατο νὰ λαμβάνῃ τοὺς διὰ τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν ἀναγκαίους ἀξιωματικούς, κατὰ τὸ ὄραον, ἐκ τῆς μεγάλης ἐκείνης ομάδος τῶν 400 καὶ ἐπέκεινα ἀξιωματικῶν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ χρόνος τῆς διαθεσιμότητος λυγίζεται ὡς χρόνος ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας, ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ, ἡ Κυβέρνησις ἠναγκάζετο νὰ ἐνδίδῃ εἰς τὰς περὶ προβιβασμῶν ἀπαιτήσεις τῶν πολυαριθμῶν ἐκείνων, ἀξιωματικῶν διὰ λόγους ἀρχαιότητος ἢ ἐξοικονομήσεως· οὕτω δ' ἐξήκειται τὸ θέαμα ἐκεῖνο τῶν κατὰ πᾶν ἔτος ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως πολυαριθμῶν προβιβασμῶν ἀνδρῶν, οἵτινες εἶχον μὲν δικαιοῦν ὡς πρὸς τὸν στρατιωτικὸν αὐτῶν βαθμὸν ὑπὸ τῶν δύο ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν καὶ τῶν ἐπικυρωσάντων τὰς πράξεις αὐτῶν Β. διαταγμάτων (λέγομεν ὡς πρὸς τὸν βαθμὸν, διότι ἄλλο εἶναι τὸ ζήτημα τῶν ἱερῶν ἀποζημιώσεων διὰ τὰς ἀδράς τῶν ἡμετέρων ναυτικῶν χρηματικῆς οὐσίας, οὐδ' ἄλλως ἀναγόμενον εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ) ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1830 ἔτους δὲν εἶχον ἐπιβῆ πλοίου· ὡς αὐτοὶ δὲν ἤρασαν δὲ τὸ κακὸν τοῦτο ἐκτοτε διορίζοντο κατ' ἔτος πρὸς ἐξοικονομήσιν, ἢ ἀποζημιώσιν ἢ καὶ ἀπλῶς εὐνοίας ἐνεκεν νέοι ἀξιωματικοί, μηδ' ὅλως ἀναλογιζομένων τῶν διοριζόντων αὐτοὺς, ὅτι ὁ ἄνευ δοκιμασίας διοριζόμενος εἰς τὸ ναυτικὸν ἀξιωματικός, ἐπιβαρύνων τὸν μικρὸν προϋπολογισμόν τοῦ ἐπὶ τοῦ ναυτικῶν ὑπουργείου, γίνεται πρόσκομμα πάσης βελτιώσεως, νοθεύει δὲ τὸ προσωπικὸν τῶν ἀξιωματικῶν οἵτινες παρὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν εἰσὶν οἱ ἀριστοὶ τοῦ στρατοῦ διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν ἐκπαίδευσιν.

Διὰ ταῦτα ἐν μὲν τῷ 1836 ὑπῆρχον ἀξιωματικοὶ τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ ὑπὲρ τοὺς 400, ἐν

δὲ τῷ 1854 ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς 430· ἐνῶ μόλις πενήκοντα ἔχομεν χρεῖαν· δηλ. ἐπὶ εἰκοσιοκτὼ ἔτη κατ' οὐδὲν ἐλαττώθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἔτει 1836 καταταχθέντων εἰς τὸ ἡμέτερον ναυτικὸν ἀξιωματικῶν, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς καταστάσεως ταύτης τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ εἰς πρόδηλα.

Ἐκ τῶν 1,348,887 δρ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ναυτικῶν, τὸ τέταρτον ἠναλίσκετο εἰς μισθοὺς (δρ. 337,050), προστιθεμένης δὲ εἰς ταῦτο τῆς δαπάνης τῆς συντηρήσεως τῶν ὑπαρχόντων πλοίων οὐδὲν ὑπελείπετο πρὸς κατασκευὴν ἢ πρὸς ἀγορὰν νέων πλοίων καὶ πρὸς ἐκπαίδευσιν νέων ναυτικῶν. Ἰδῶμεν νῦν ἂν ἐκ τῆς τοιαύτης καταστάσεως προσεγίνοντο καὶ πλεονεκτήματά τινα ὑπὲρ τῶν ἀγωνιστῶν. Ἐκ τῶν 430 νῦν ἀξιωματικῶν, (ὧν οἱ πλείστοι δὲν ὑπηρετήσαν ὡς ἀξιωματικοὶ ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος) ἂν πάντες ἔπρεπε νὰ ἐλθῶσιν ἐκ περιτροπῆς εἰς τὴν ἐνεργὸν ὑπηρεσίαν (τὴν ἐν θαλάσῃ), ὑπῆρχε πιθανότης, ὅτι ἀνὰ πᾶσαν περίοδον πενήκοντα ἢ ἐξήκοντα ἔτων ὁ αὐτὸς ἀξιωματικός ἤθελαν ὑπηρετεῖν ἐπὶ τριετίαν. Ἰσχυροῦται ἢ πιθανότης αὕτη τὴν φιλοτιμίαν τοῦ ναυτικοῦ ἀξιωματικοῦ; Συντείνει τοῦτο εἰς τὸ νὰ διατηρῶνται ἐπιτήδειοι πρὸς διοικήσιν τῶν πλοίων ἀξιωματικοί; ὁ ἀριστος τῶν ναυτικῶν δύναται μετὰ πενήκοντα ἔτων ἀργίαν, νὰ διοικήσῃ μετὰ δεξιότητος πλοῖον; Περιττὸν ν' ἀπαντήσωμεν εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας. Ἡ ἀνάγκη λοιπὸν, ἡ πικρὰ καὶ ἀναπόδραστος ἀπῆται νὰ θεωρηθῆ τὸ κακὸν, νὰ γίνῃ τῷ 1856 ἢ, τι ἔπρεπε ἴνα γίνῃ ἀπὸ τοῦ 1833 ἔτους, ἤτοι νὰ ὁρισθῆ ὁ ἀνώτατος καὶ ἀνυπέβλητος ἀριθμὸς τῶν ἀναγκαίων ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ (οἱ ἀριθμοί), οἱ δὲ λοιποὶ νὰ τεθῶσιν εἰς ἀποστρατεῖαν, καὶ οὗτοι μὲν νὰ μὴ προβιβάζωνται ἐπ' οὐδεμιᾶ περιπτώσει, νέοι δὲ ἀξιωματικοὶ νὰ μὴ διορίζωνται εἰ μὴ εἰς τὰς ἐν τοῖς ἀριθμοῖς κενὰς θέσεις.

Τοῦτο ἔπραξεν ὁ νῦν ὑπουργός· ἐννοοῦμεν βεβήτως τὴν κατακρυφίαν κατ' αὐτοῦ διὰ τὸ σιωτήριον τοῦτο ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος τοῦ ναυτικοῦ μέτρον· ἀλλοίμονον εἰς τὸν προσβάλλοντα προσωπικὰ συμφέροντα, ἐὰν αἱ μεμψιμοιρίαι καὶ αἱ ἀδικοὶ κατηγορίαι ταράττωσι τὴν καρδίαν του! Ἀλλὰ οἱ ἀνωτέρω θεσμοὶ καὶ τυρλῶ δῆλον, ὅτι ἐγγυῶνται τὴν βελτιώσιν τῆς καταστάσεως τοῦ ναυτικοῦ καὶ τὴν ἀναβίωσιν ἀληθοῦς ναυτικοῦ σώματος· ὅτι διατηροῦσι τοῖς ἀγωνισαμένοις ὑπὲρ πατρίδος τοὺς βαθμοὺς καὶ τοὺς μισθοὺς των, προνοοῦσι δὲ ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν αὐτῶν, καὶ ἂν οἱ σύζυγοι καὶ οἱ πατέρες δὲν ἀπέκτησαν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ συντάξεων νόμου τὸ πρὸς ἀντάξιν δικαίωμα (ἀρθρ. 13-18 τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμου), ἐνῶ μέχρις χθὲς αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀγωνιστῶν ἔτεινον ἐπαίτου χεῖρας ἵνα μὴ ἀποκρτερήσωσι.

Ἀλλὰ πρὸς τί οἱ καλοὶ θεσμοὶ, λέγουσιν οἱ ἀμεύλιχοι ἐπικριταί, ἔταν νοθεύωσιν αὐτοὺς ἢ ἀκρισίᾳ καὶ ἀπειρίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ· ἔταν ὁ ὑπουργός

εκλέγη διὰ τὰς ἐνεργούς θέσεις τοὺς ἀνικάνους ἀξιωματικούς, τοὺς ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς πρωτευούσης πηδῶντας ἀπὸ βαθμοῦ εἰς βαθμὸν πρὸς μέγα σκάνδαλον τοσοῦτων ἀρχαίων καὶ ἐμπείρων ἀξιωματικῶν; ὅταν ὁ ὑπουργὸς δὲν προσοικειοῦται ἀνθρώπους γεραιούς καὶ ἐμπείρους, ἀφοῦ οὔτε αὐτὸς παῖραν μεγάλην ἔχει περὶ τὰ ναυτικά, οὔτε οἱ περὶ αὐτὸν ἐνοσοῦσι ταῦτα καλλίτερον. Συμφάσκομεν, ὅτι καὶ οἱ ἀριστοὶ τῶν θεσμῶν ἀποδεινύουσιν ὀλέθριοι, ἐὰν κακῶς καὶ ἀσυνέτως ἐφαρμοζῶνται. Διαφέρουσιν ὁμῶς τῶν κακῶν θεσμῶν οἱ κακῶς ἐφαρμοζόμενοι καλοὶ θεσμοὶ κατὰ τοῦτο, ὅτι τὰ ἐκ τῶν κακῶν θεσμῶν ἀποτελέσματα οὐδεμίαν ἐπιβρίπτουσιν εὐθύνην εἰς τὸν ἐκτελεστήν, εἶναι δὲ καὶ δυσθεράπευτα, διότι παράγουσιν ἀτομικὰ συμπερόντα καὶ δικαιώματα, ἅτινα, κεκτημένα ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ κακοῦ νόμου δὲν συνανατρέπονται μετ' αὐτοῦ, ἐνῶν ἡ κακὴ τῶν καλῶν θεσμῶν ἐκτέλεσις δυσκόλως παρατείνεται ἐπὶ πολὺ, διότι τὸ κακὸν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι κατὰδῆλον, καὶ ἡ ἀνωτέρα τοῦ ἐκτελεστοῦ ἀρχὴ ἢ θέλει ἀναγκάσει αὐτὸν κατὰ τὴν περαιτέρω ἀδικίαν, ἢ θέλει ἐπιφέρει τὴν παῦσιν αὐτοῦ: τῆς τοιαύτης δὲ ἀδικίας τὰ ἀποτελέσματα θεραπεύονται εὐκόλως, διότι τὰ ἐξ αὐτῆς παραχθέντα συμπερόντα δὲν φέρουσι τὸ ἔνδυμα τοῦ κεκτημένου δικαιώματος, ὅπερ εἶναι πάντοτε σεβαστὸν, καὶ ἂν παρήχθη ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς ἀδίκου ὀρισμοῦ.

Εἰς δὲ τὴν κατηγορίαν, καθ' ἣν ὁ νῦν ὑπουργὸς ἀσπάζεται τοὺς ἀμειβίους νεανίσκους, ἀπαντῶμεν διὰ τῶν ἐξῆς ἐρωτήσεων. Α'. Ὁ Νικόδημος, ὁ Γεωργίου, ὁ Ν. Πάρτης, ὁ Γιαννιτζίτης καὶ ἄλλοι τῆς τάξεως ταύτης ἀξιωματικοί, εἰσὶ νέοι ἄνθρωποι περιτρέχοντες τοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἄκρω δακτύλῳ κινόμενοι τὴν κερὰν; διότι εἶναι πασιδῆλον, ὅτι ὁ νῦν ὑπουργὸς οὐ μόνον ἐπὶ τῶν κυρίως ναυτικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ διοικητικῶν ζητημάτων αὐτοὺς συμβουλεύεται. Ἐκτὸς ὁμῶς τούτων μεταχειρίζεται τρεῖς ἢ τέσσαρας νεωτέρους ἀξιωματικούς, οἵτινες δι' ἐπιστημονικῆς μαθήσεως καὶ διὰ τῆς ἐν θαλάσῃ ὑπηρεσίας ἐπὶ τε ἀγγλικῶν καὶ γαλλικῶν καὶ ἐλληνικῶν πλοίων ἀπέκτησαν καὶ παρὰ τοῖς ἀλλοδαποῖς καλὸν ὄνομα.

Β) Δὲν μᾶς λέγει ὁ ἐπικριτὴς τίνας ἐκ τῶν νέων ἐκείνων προσεβίβασεν ὁ νῦν ὑπουργός; Ἐνὰ προβιβασμὸν ἀναφέρει, τὸν τοῦ Β. Βουδούρη· ἀλλ' ὁ Βουδούρης, ὁδηγῆσας πλοῖα εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, κατετάχθη εἰς τὰ μητρώα ὡς ἀξιωματικός, ὑπὸ τὴν δὲ καὶ ἐπὶ τῆς βασιλείας ὡς λιμενάρχης φέρων ἐπὶ δεκαεξέτη τὸν αὐτὸν βαθμὸν· ὅθεν δὲν πειθόμεθα, ὅτι ἠδίκησέ τινα ὁ νῦν ὑπουργὸς προβιβάσας τὸν ἀρχαῖον τοῦτον ἀξιωματικόν, ἀφοῦ ὁ τῆς δικαιοσύνης χρόνος λογίζεται ὡς χρόνος ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ.

Γ) Διατί δὲν ὀρίζει ὁ ἐπικριτὴς τοὺς νεανίσκους ἐκείνους τοὺς ἀμειβίους, ὅν ὡν περιστοιχίζεται ὁ νῦν ὑπουργός; τούτους οὐδὲ λέμβον γνωρίζοντας ἐπιστάμενος νὰ δικαιοσύνη; Ἐξετάσωμεν νῦν τὴν δευτέραν κατηγορίαν, καθ' ἣν τὰ μεγαλύτερα ὀκισοῦν

πλοῖα τοῦ ἡμετέρου ναυτικοῦ, ὀνομαστί δὲ ὁ Λουδοβίκος καὶ τὰ τρία ἄλλα πλοῖα, ἅτινα ἡ πατρίς ἠγάρασε παρὰ τῆς ῥωσικῆς Κυβερνήσεως ἀρωπλήσθησαν, καὶ μετ' ἀναληφθείας ἐλευσίνης ἐρρίθθησαν εἰς Πόρον ἵνα σαπῶσιν.

Ἀναντιρρήτου εἶναι, ὅτι τὸ κράτος ἡμῶν χρήζει ναυτικοῦ πολεμικοῦ, ἔστω καὶ μικροῦ καὶ ὀλίγου, κατὰ τὰς δυνάμεις ἡμῶν. Ὁ πρώτιστος δὲ σκοπὸς τοῦ ἡμετέρου πολεμικοῦ ναυτικοῦ εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ δικτήρησις τῆς ἀσφαλείας τῆς περιφέρειούσης ἡμᾶς θαλάσσης, καὶ ἡ προστασία τῆς ἐμπορικῆς ἡμῶν ναυτιλίας ἐνθυμηθῶμεν, ὅτι ἡ πικροτέρα κατηγορία κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους ἐν ἔτει 1854 συνίστατο εἰς τοῦτο, ὅτι οἱ μὲν ἑλληνικοὶ λιμένες ἦσαν πειρατῶν ὄρμηκτῆρα, ἡ δὲ θάλασσα ἡμῶν στάδιον, ἐν ᾧ ἀτυμωρητὶ ἐξετελοῦντο τὰ φοβερώτερα τῶν κακουργημάτων, ἅτινα δὲν ἔπαυσαν εἰ μὴ διὰ τῆς ἐπεμβάσεως ἀλλοδαπῶν ναυτικῶν δυνάμεων. Ἄλλ' ἵνα ἐπιτύχη ὁ ἀνωτέρω σκοπὸς δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ἰστιοφόρων καὶ βαρέως ὀπλισμένων πλοίων, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται σκοπίμως νὰ καταδιώξωσι τοὺς κακούργους εἰσπλέοντα ἐν γαλήνῃ καὶ πρὸς ἐναντίον ἀνεῖον εἰς τοὺς μυχοὺς καὶ ὄρμους ἐνθα κρύπτονται τὰ πειρατικά, ἢ τὰ φέροντα τοὺς λεησὰς πλοῖα, οὔτε εἰς ἐπιτήρησιν τῶν ἀκτῶν τοῦ βασιλείου καὶ εἰς ἀποτροπὴν τοῦ λαθρεμπορίου δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν, οὔτε τέλος τὴν ταχέαν συγκοινωνίαν μεταξὺ τῶν λιμένων τοῦ βασιλείου δύνανται νὰ διατηρήσωσιν, ὅσακις σπουδαία τις καὶ ἐκτακτοῦ ἀνάγκη τοιαύτης συγκοινωνίας ἀναφαίνεται, μὴ θεραπευομένη διὰ τῶν περιοδικῶς περιπλεόντων τὰς θαλάσσης ἡμῶν ἐμπορικῶν ἀτμοκινήτων. Τούτων δὲ τεθέντων τὰ τέσσαρα ἰστιοφόρα πλοῖα πρὸς τίναν σκοπὸν ἤθελον τεθῆ εἰς ἐνέργειαν;

Ἴνα κανονοβολῶσιν ἐν ἡμέραις ἐθνικῆς χαρᾶς καὶ φέρωσιν ὑπερηράνως τὴν κυανόλευκον ἡμῶν σημαίαν; Ἄλλὰ εἶναι σπουδαῖος ὁ σκοπὸς οὗτος, ὅταν ἡ κυρία ἐντολὴ τοῦ πολεμικοῦ ἡμῶν ναυτικοῦ παραμελήται, διασύρεται δ' ἐκ τούτου ὀλόκληρον τὸ ἔθνος ὡς ὁμᾶς πειρατῶν καὶ ἄλλων κακούργων ἀνεπίδεκτος ἠθικῆς διαμορφώσεως, καὶ διὰ τοῦτο ἀναξία πάσης συμπαθείας καὶ ἀντιλήψεως; Διατηρουμένων δ' ἐν ἐνεργείᾳ τῶν τεσσάρων ἐκείνων πλοίων καὶ δαπανωμένων τῶν πρὸς τοῦτο ἀναγκαίων τετρακασίων περίπου χιλιάδων δραχμῶν, ἀδύνατος ἤθελεν ἀπαρῆ, ἐπὶ τῇ βῆσει τοῦ παρόντος προὑπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν Ὑπουργείου, ἡ κατασκευὴ νέων ἀτμοκινήτων πλοίων, προσφόρων εἰς τὸν ἀνωτέρω πρῶτον καὶ κύριον σκοπὸν τοῦ πολεμικοῦ ἡμῶν ναυτικοῦ. Ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν τεσσάρων ἐκείνων πλοίων δύο μόνον (ἡ Ἀριάδνη καὶ ὁ Ὀρφεὺς) εἶναι εἰς καλὴν κατάστασιν, τὰ δὲ λοιπὰ, ἐν οἷς καὶ ὁ Λουδοβίκος, ἐν πλήρει παρακμῇ τί ἤθελε συμβῆ ἂν ὁ Ὑπουργὸς ἐκολούθει τὴν γνώμην τοῦ ἐξ Ὑδρας ἐπικριτοῦ; Ὅτι μετὰ τρία ἔτη, ἐκείνα μὲν τὰ πλοῖα ἤθελον καταδικασθῆ εἰς ἐντελῆ ἀργίαν ὡς σεσηπότα, ἡ δὲ Ἑλλὰς οὐδὲν ἤθελεν ἔχει πρὸς ἀγτικατάστασιν αὐτῶν ἑτερον

πλοίων κηρύττουσα ἐαυτὴν ἀνίκανον νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐλληνικῶν θαλασσῶν. Πί ἐπραξε λοιπὸν ὁ ὑπουργός; Θέσας εἰς ἀργίαν τὰ πλοῖα ἐκείνα μεταχειρίσθη τὰ ἐκ τούτου καὶ ἄλλοθεν οἰκονομηθέντα χρήματα εἰς τὴν κατασκευὴν τεσσάρων, ἐπὶ τοῦ παρόντος, πολεμικῶν ἀτμοκινήτων, προωρισμένων κυρίως εἰς τοὺς προεξημένους σκοπούς, ἐντὸς δὲ ὀλίγου θέλουσι περιπλέει τὰς ἐλληνικὰς θαλάσσας ἀτμοκίνητα ἐνώπιον τῶν ὁποίων οὔτε οἱ ἐν Χαλκίδι κακουργήσαντες κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἤθελον διαφύγει τὴν καταδίωξιν, οὔτε οἱ ἐν τῇ Ἀττικῇ πέρισι διαπράζαντες τὰς διαβοήτους ἐκείνας ληστείας ἤθελον μεταβίβει ελευθέρως ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἀκτὴν, οὔτε τέλος ὁ εἰσαγγελεὺς τῶν ἐν Ἀθήναις πλημμελοδικῶν ἤθελε καταρύγει εἰς ἄλλοδαπούς ἀξιωματικούς τοῦ ναυτικοῦ, ἐξαιτούμενος νὰ τῷ δοθῇ ἄλλοδαπὸν πολεμικὸν ἀτμοκίνητον πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν τῆν Ἀττικὴν αὐτὴν λυμαινομένων κακουργῶν.

Ἐπειδὴ δὲ λόγος περὶ τῶν τεσσάρων πολεμικῶν ἀτμοκινήτων, ἴδωμεν καὶ τὴν εἰς αὐτὰ ἀνγκομένην κατηγορίαν. Πρῶτον ἀποκρούομεν ὡς ψευδῆ τὰ ὑπὸ τοῦ ἐπικριτοῦ ἀναφερόμενα περὶ τῆς μετνοίας τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν Ὑπουργοῦ διὰ τὴν ἐκ σιδήρου κατασκευὴν αὐτῶν. Παρατηροῦμεν δὲ εἰς τὸν ἐπικριτὴν, ὅστις τὰ μὲν ἀδόμενα ἐπίσταται, τὰ δὲ ἐπισήμως βεβαιούμενα γεγονότα ἀγνοεῖ, ὅτι ψευδὴς εἶναι καὶ ἡ δοθείσα αὐτῷ πληροφορία, καθ' ἣν ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ περὶ τῶν ἀτμοκινήτων τούτων γνωμοδοτήσασα ἀπερῆνατο ὑπὲρ τῆς ἐκ ξύλου κατασκευῆς αὐτῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐσυζήτησε ἐπὶ μακρὸν τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα ἐκαστέρου τοῦ εἶδους τῶν ἀτμοκινήτων καὶ τελευταῖον ἐγνωμοδότησε νὰ ἀνατεθῇ ἡ λύσις τοῦ ζήτηματος εἰς τὸν ἐν Ἀγγλίᾳ εὐρισκόμενον ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ, τοῦ ὁποίου τὰς εἰδικὰς περὶ τὴν ναυπηγίαν γνώσεις καὶ τὴν ἀκεραιότητα ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θέλει ἀμφοισθηθῆσαι ὁ ἐξ Ὑδρας τιμητῆς, ἀν καὶ ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος ἦναι ἐκ τῶν περιστοιχούντων τὸν ὑπουργὸν ἀδρῶν νεανίσκων. Ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος, σταθμίσας τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰ μειονεκτήματα τῶν σιδηρῶν καὶ τῶν ξυλίνων πλοίων, καὶ ρωτισθεὶς ὑπὸ τῆς μικρᾶς πείρας τῶν αὐτόθι περὶ τὰ τοιαῦτα εἰδημόνων, ἀπεφάσισε, μετὰ ὄριμον σκέψιν, τὴν ἐκ σιδήρου κατασκευὴν θέλει δὲ νὰ μάθῃ ὁ ἐπικριτὴς τοὺς λόγους δι' οὓς προετιμήθη ἡ ἐκ σιδήρου κατασκευὴ; Προθύμως ἐξηγοῦμεν αὐτούς, ἀν καὶ φοβούμεθα, ὅτι δὲν θέλομεν πείσει αὐτόν, διότι ἐκ τῆς δευτέρας ἐπικρίσεως, τῆς ἐν τῷ Φιλοπάτριδι, φαίνεται ἄνθρωπος καταδικάζων τὰ ἀτμοκίνητα ταῦτα, ὡς καταισχύοντα τὰ ὁποῖα φέρουσι ὀνόματα, ἐνῶ εἰσέτι δὲν κατασκευάσθησαν! Τὰ σιδηρᾶ ἀτμοκίνητα εἰσὶ πρὸς πόλεμον ἀνεπιτήδεια, διότι αἱ προσβάλλουσαι αὐτὰ σφαῖραι σγίζουσι καὶ διασειοῦσι τὸ σκάφος τοσοῦτον, ὥστε δυσκολωτάτη ἀποβαίνει ἡ ἐπισκευὴ αὐτῶν· τὰ σιδηρᾶ ἀτμοκίνητα, ἐκτεθειμένα εἰς τὸν κίνδυνον τῆς ὀξυδώσεως, ἔχουσι χρεῖαν συνεχῶς ἐπιχρίσεως, ἵνα διακωλύσται ἡ

τοῦ θαλασίου ὕδατος εἰς τὸν σίδηρον ἐπίδρασις. Τελευταῖον τὰ σιδηρᾶ ἀτμοκίνητα εἶναι τὸν μὲν χειμῶνα ψυχρότερα, τὸ δὲ θέρος θερμότερα τῶν ξυλίνων. — Ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον μειονέκτημα οὐδένος εἶναι λόγου ἄξιον ἐπὶ τῶν προκειμένων ἀτμοκινήτων, διότι ταῦτα δὲν εἰσὶ προωρισμένα οὔτε φρούρια νὰ ἐκπορθήσωσιν οὔτε ναυμαχίαν νὰ ὑποστήσωσι· τὸ δεύτερον οὐδετεροῦται διὰ τῆς συνεχῶς ἐπιχρίσεως, περὶ ἧς ἐλήφθη ἡ δέουσα φροντίς, διότι, καὶ ἂν εἴς οὗ ταῦτα ἀρχίσωσι τὴν πλοῦν αὐτῶν, δὲν ἦναι εἰς ἐνέργειαν ἢ εἰς Πειραιᾶ πρὸ καιροῦ μετανεχθεῖσα ἀναβάθρα (ὅπερ εἶναι ἀπίθανον, διότι εἴτε ἡ συγχροτουμένη ἀτμοπλοικὴ ἐταίρια, εἴτε ἡ Κυβέρνησις θέλουσα φροντίσει νὰ τοποθετήσωσι καὶ νὰ θέσωσιν αὐτὴν εἰς ἐνέργειαν) δύνανται καὶ χωρὶς ἀναβάθρας νὰ ἐπιχρίωνται διὰ τὴν σμικρότητα καὶ ἐλαφρότητα αὐτῶν, κατακλινόμενα ἐπὶ ἐκτέρων τῶν πλευρῶν. Περὶ δὲ τοῦ τρίτου ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ κατασκευάζονται καθ' ἡμέραν σιδηρᾶ, μάλιστα τὰ μὴ πρὸς πόλεμον προωρισμένα, ἀτμοκίνητα, τὰ ὁποῖα εἰς τοὺς τῆς Ἰνδικῆς ἢ τῆς νέας Ὀλλανδίας λιμένας εὐρισκόμενα, πάντοτε διατελοῦσι ἐν ψύχει ἢ καύσωνι μείζονα τοῦ ἐν Ἑλλάδι.

Τὰ πλεονεκτήματα ὁμοίως τῶν σιδηρῶν ἀτμοκινήτων εἶναι σπουδαιότατα· πρῶτον ἡ δαπάνη τῆς κατασκευῆς εἶναι κατὰ τὸ ἥμισυ μέχρι τοῦ τρίτου ἐλάσσων τῆς δαπάνης πρὸς κατασκευὴν τῶν ξυλίνων· δεύτερον ἡ διάρκεια αὐτῶν εἶναι μακροτέρα καὶ αἱ ἐπισκευαὶ κατορθοῦνται δ' ἐλαχίστης δαπάνης· τρίτον εἶναι ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἐκτάσεως χωρητικωτέρη· τελευταῖον καὶ ἀφοῦ καταστῶσιν ἄχρηστα πρὸς πλοῖν, τὸ ὑλικὸν αὐτῶν ἔχει ἀξίαν πολλῶ μείζονα τῆς τοῦ ξύλου ἀχρήστων πλοίων.

Τούτων δ' οὕτως ἐχόντων ἄπορον εἶναι πῶς ὁ ἐπικριτὴς θεωρεῖ ἀποτινχόντα τὸν ὑπουργὸν τῶν ναυτικῶν περὶ τὸ πρῶτον αὐτοῦ βῆμα, διότι ἐκ σιδήρου ἔσονται τὰ τέσσαρα ἀτμοκίνητα, καὶ ἀποτινχόντα δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ δι' ἀγνοίαν τῶν πραγμάτων, ἐρ' ὧν ἐκλήθη νὰ προστατῇ.

Ἐργόμεθα ἐπὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς ἐν Πόρῳ κατάστημα τοῦ ναυτάθμου, τὸ ἰδρυθὲν ἀδρᾶ δαπάνῃ ὑπὸ τινος τῶν προκατόχων τοῦ νῦν ὑπουργοῦ, παραμελούμενον δὲ ὑπ' αὐτοῦ. Τὸ κατάστημα ἐκείνο ἐπερρώθη, ὡς γνωστὸν, τρία καὶ ἐπέκειντα ἔτη πρὶν ἢ ὁ νῦν ὑπουργὸς ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῶν ναυτικῶν, καὶ ὁμοίως οὐδεμίαν εἶχε γίνεαι χρήσις αὐτοῦ, διότι ὁ τότε τοῦ ναυστάθμου διευθυντῆς Μιχ. Γαμαλῆς εἶχεν ἀναφέρει, ὅτι τὸ κατάστημα ἀποβαίνει ἄχρηστον, ἐνόσω δὲν καθαρισθῇ ὁ παρ' αὐτῷ ἕρμος, ἵνα δύνανται νὰ πλησιάζωσιν αὐτόθι τὰ πλοῖα διὰ τὴν μετὰ τοῦ καταστήματος ἀδιάλειπτον αὐτῶν σχέσιν· ἐπειδὴ δὲ οἱ πείραν τῶν τοιοῦτων ἔχοντες θεωροῦσι τὸν τοῦ ἕρμου ἐκείνου καθαρισμὸν δυσχερῆ καὶ δαπανηρότατον διὰ τὴν ὑπόνοιαν, ὅτι ἐκτὸς τῆς ἰλῆος καὶ βράχοι ὑπεβρύχιοι καθιστῶσιν αὐτὸν ἀβαθῆ, διὰ τοῦτο, μὴ ἐπιχειρηθέντος εἰσέτι τοῦ καθαρισμοῦ, ἐξακολουθεῖ καὶ

νῦν τὸ ἀνωτέρω κατάστημα νὰ μένη κενὸν καὶ ἀχρη-
στον ὡς καὶ ἐπὶ τῶν προκατόχων τοῦ νῦν ὑπουργοῦ.
Λέν πειθόμεθα δὲ, ὅτι οὗτος πρέπει νὰ κατακριθῆ,
διότι δὲν ἐθεώρησε τὸν (κατὰ τὰ εἰρημινὰ ἐπιτροπῆ)
καθαρισμὸν τοῦ ἀνωτέρω ὄρμου ἐκ τῶν πρωτίστων
αὐτοῦ ἔργων, δαπανῶν εἰς τοῦτο τὰ χρήματα, ὧν αἰ-
λοικαὶ πολυεταίς τοῦ ναυτικοῦ ἀνάγκαι ἐπικα-
λοῦνται τὴν χρῆσιν.

Συμφωνοῦμεν, ὅτι ἡ ὑπουργικὴ ζωὴ εἶναι παρ' ἡ-
μῖν τοσοῦτον σύντομος, ὥστε ἐάν πᾶς νέος ὑπουργός,
ἀντὶ νὰ συνεχίσῃ τὰ ἔργα τῶν προκατόχων του, ἐ-
πιχειρῆ πάντοτε νέα καὶ ταῦτα μὴ ἀγόμενα εἰς πέ-
ρας, διὰ τὸ αὐτὸ σύστημα τοῦ διαδόχου ὑπουργοῦ,
ἡ δημοσία ὑπερβολὴ ἀποβαίνει ἀληθῆς πίθος τῶν
Δαναίδων. Ἐκ τούτων ἡμῶς δὲν ἐπεταὶ ὅτι καὶ ἂν
ἐπιχειρηθῆ ἔργον ἀνωφελές ἢ ἐπιζήμιον ἀνάγκη, κατὰ
πᾶσαν περίπτωσιν, νὰ ἐξυκολουθήσῃ καὶ ἂν αὐτὸς ὁ
ἐπιχειρήτης ἢ ὁ διάδοχος αὐτοῦ πεισθῆ περί τοῦ ἀ-
νωφελοῦς τοῦ ἔργου ἐκείνου ἀναφέρομεν δὲ ταῦτα,
διότι ὁ ἐπικριτὴς φαίνεται κατακρίνων τὴν πρόθεσιν
ἢ, κατ' αὐτὸν, ἔχει ὁ νῦν ὑπουργός τοῦ νὰ μεταθέσῃ
τὸν ναύσταθμον ἐκ Πόρου ἀλλαχοῦ. Ὡς πρὸς τὴν
πρόθεσιν ταύτην ἐξεταστέον πρὸ πάντων, πρὶν ἢ
καταδικασθῆ ὁ νέος ὑπουργός διὰ τὴν ἀπλήν πρό-
θεσιν ταύτην, ἂν συμφέρῃ εἰς τὴν ναυτικὴν ὑπερβολὴν
νὰ ὑπάρχῃ τὴν σήμερον πολυδάπανος πολεμικὸς
ναύσταθμος ἐν Πόρῳ. Τί ἐστὶ πολεμικὸς λιμὴν καὶ
ναύσταθμος (port et arsenal merilime), ὁ τόπος
ἐνθα κατασκευάζονται, ἐπιδιορθοῦνται, ὀπλιζοῦνται
καὶ ἐν γένει καταρτίζονται καὶ φυλάττονται τὰ πο-
λεμικὰ τοῦ κράτους πλοῖα, ἐνθα ὑπάρχουσι αἱ ἀ-
ποθήκαι τοῦ ὑλικοῦ, αἱ εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐργασίας ἀ-
ναγκαῖοι πολυεταίς τεχνίται, καὶ ἐνθα τέλος ἐδρου-
ουσιν αἱ τὰς ἐργασίας ἐκείνας ἐπιτηροῦσιν ἀρχαί.
Παρ' ἡμῖν διὰ λόγους γνωστοὺς τοῖς πᾶσι δὲν κατα-
σκευάζονται συνεχῶς πολεμικὰ πλοῖα, αἱ δὲ ἐπι-
σκευαί, ὡς ἐκ τοῦ ἐλάχιστου ἀριθμοῦ καὶ μεγέθους
τῶν πολεμικῶν ἡμῶν πλοίων, δὲν διαρκοῦσι δι' ὅλον
τοῦ ἔτους ἐντεῖθεν τὸ ὑλικὸν καὶ τὰ ἐφόδια δὲν εἶναι
φρόνημον νὰ προμηθεύηται ἢ κυβερνητικῆς εἰς μεγά-
λης ποσότητος. Περὶ πολεμικοῦ λιμένος καὶ ναυ-
στάθμου, ὅπως ἐννοοῦσιν αὐτὸν τὰς ναυτικὰς δυ-
νάμεις ἔχοντα ἔθνη, δὲν δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος
νὰ γίνῃ παρ' ἡμῖν λόγος· ἔχομεν ἡμῶς ἀνάγκην τό-
που, ἵνα ἐπισκευάζομεν τὰ εὐαριθμὰ ἡμῶν πλοῖα·
ἀλλ' ἐάν πρὸς τοῦτο ἐκλέξῃ ἡ Κυβέρνησις λιμὴνα,
ἐνθα δὲν ἐπιχειροῦνται κατασκευαὶ ἰδιωτικῶν
πλοίων, ἐνθα δὲν ὑπάρχουσι ἐγκαταστημένοι τε-
χνίται, οὔτε ἀποθήκαι, εἰς ἃς ὁ τῶν πωλητῶν συν-
αγωνισμὸς ἀποτμηματικῶς τὸ ὑλικὸν καὶ τὰ ἄλλα ἐφό-
δια διὰ τὰς ἀνάγκαις τῆς ναυτιλίας, ἀνάγκη νὰ ἐκ-
λέξῃ δυοῖν τὸ ἕτερον, ἢ νὰ διατηρῆ αὐτόθι ναυπη-
γούς καὶ ἄλλους παντοδαποὺς τεχνίτας ἐπὶ ὅλον τὸ
ἔτος μισθοῦσα ἐπὶ τινὰς δὲ μόνον μῆνας ἐνασχολοῦσα
αὐτούς εἰς ἐπισκευὴν ἢ καὶ ναυπηγίαν πλοίων, ἢ νὰ
καλῆ αὐτούς ἄλλοθεν, ὅταν παρουσιασθῆ ἡ ἀνάγκη·
τὸ μὲν εἶναι δαπανηρότατον καὶ ἀφόρητον, μάλι-
στα ἐν τῷ ἡμετέρῳ ναυτικῷ, ἐνθα ἡ φειδῶ ἀνάγκη

νὰ ᾖναι εἰς τῶν πρωτίστων νόμων τὸ δεύτερον
ἐννοεῖ ἕκαστος ὁποῖας ἀναβολὰς ἢ παρατάσεις τῶν
ἐπισκευῶν συνεπάγεται πρὸς βλάβην, ἐνίοτε δὲ ἴ-
σως καὶ καταστροφὴν κοινῶν καὶ σπουδαίων
συμπερόντων. Ἐν τοιοῦτῳ λιμένι καὶ τοῦ ἐλα-
χίστου ὑλικοῦ ἢ προμηθεῖα ἀνάγκη νὰ γίνεσθαι δι'
ἀγούων ἐπιχειρουμένων ἀλλαχοῦ μακρὰν τῆς ἐπι-
τηρήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῆς κεντρικῆς ἀρχῆς,
πάντες δὲ γινώσκουμεν πῶς ἐκτελοῦνται αἱ τοιαῦ-
ται παρὰ γλίαν τὰ μεγάλαι ταῦτα ἀτοπήματα
ἐκλείπουσιν ἐάν αἱ ἐπισκευαὶ καὶ αἱ κατασκευαὶ τῶν
πολεμικῶν πλοίων, ὁ ἐξοπλισμὸς καὶ ἡ κατάρτισις
αὐτῶν γίνονται ἐν τινι λιμένι εὐμοιροῦντι ναυπη-
γῶν καὶ τῶν μυρίων ἄλλων πρὸς τὰς ἐργασίας ἐ-
κείνας ἀναγκαίων τεχνιτῶν, καὶ ἐνθα τότε ὑλικὸν
καὶ αἱ τροφαὶ καὶ τὰ λοιπὰ ἐφόδια εὐκόλως συλλέ-
γονται. Ἰδοὺ ὁ λόγος, δι' ὃν ἴσως ὁ ὑπουργός τῶν
ναυτικῶν παύεται, ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν συμ-
φέρει νὰ ἰδρῶθῃ ἐν Πόρῳ ἀληθῆς πολεμικὸς λιμὴν
καὶ ναύσταθμος, φρονῶν, ὅτι αἱ ἀνωτέρω ἐργασίαι
δύνανται νὰ ἐκτελεσθῶσιν ἀλλαχοῦ τελειότερον καὶ
δι' ἐλάχιστονος δαπάνης, ἐγειρομένων παρὰ τινι τῶν
ἀτραυλεττέρων, κατὰ τὴν ναυπηγίαν καὶ τὴν ναυτι-
λίαν ζωηροτέρων λιμένων δύο ἀποθηκῶν πρὸς ἐ-
ναποτμηματικῶν τοῦ ὑλικοῦ, μέχρις οὔ ἢ ἐλπίζομένη
τοῦ ἡμετέρου πολεμικοῦ ναυτικοῦ ἀνάπτυξις κατα-
στήσει ἀναγκασίαν τὴν ἰδρῶσιν ἀληθοῦς πολεμικοῦ
λιμένος καὶ ναυστάθμου, ὅτε θέλει γενῆ φροντίς τοῦ
νὰ ἐκλεχθῆ ὁ πρὸς τοῦτο προσηροῦτερος λιμὴν με-
ταξὺ τῶν πολλῶν μὲ τοὺς ὁποῖους ἐπροέκισε τὴν
Ἑλλάδα ἡ φύσις. Λέν ἠξιοῦμεν, ἐάν ὁ ὑπουργός ἀ-
περάσει νὰ μεταθέσῃ τὸν λεγόμενον ναύσταθμον
ἀλλαχοῦ ἐκτελῶν τὰ ἀνωτέρω εἰρημινὰ, ἴσως ἡμῶς
προτίθεσθαι τοιοῦτόν τι ἢ δὲ δικαιοσύνη δὲν ἀ-
παιτεῖ νὰ γνωσθῆ πρῶτον ἡ ἀπόρασίς του καὶ ἐ-
πειτα νὰ κατακριθῆ ἢ ἀνατιολῆ τῆς συμπληρώσε-
ως τοῦ μεγελοπρεποῦς οἰκοδομημῆτος ἐν Πόρῳ, ὅ-
περ, κατὰ πᾶσαν περίστασιν, δὲν θέλει ἀποδῆ ἀχρη-
στον εἰς τὴν Κυβέρνησιν;

Περὶ δὲ τοῦ λόγου τῶν τεχνιτῶν διὰ τὴν
διάλυσιν τοῦ ὑποίου ἐλέγχει τὸν νῦν ὑπουργὸν ὁ
ἐπικριτὴς, ἐπεθυμοῦμεν νὰ μάθωμεν ἐν καὶ μόνον,
ὅπως εἰς τὰς ἡμέρας τοῦ ἔτους ἤργαζετο ἕκαστος τεχνί-
της εἰς τὰ πρὸς καταρτισμὸν πλοίων ἀναγκαῖα;
Τὰ παρὰ τοῦ ἐπικριτοῦ ἡμῶς ἱστορούμενα περὶ τοῦ
ἐν τῷ Ναυστάθμῳ πρακτικοῦ σχολείου, ἐνῷ ἐξεπαί-
δεύοντο οἱ ναῦται περὶ τε τὴν διαχείρισιν τῶν
πλοίων καὶ περὶ τὴν χρῆσιν τῶν πυρεβόλων, προ-
επαυδαύοντο δὲ καὶ οἱ εἰς τὸ ναυτικὸν καταλεγι-
μένοι ὑπαξιωματικοί, περὶ πάντων τῶν ἐθνωφελῶν
τούτων ἰδρυμάτων τὰ ὁποῖα ἀνόσιαι χεῖρες κατέστρε-
ψαν, μᾶς ἐνέπλησεν ἀπορίας. Ἐρωτήσαντες περὶ αὐ-
τῶν δὲν ἠδυνήθημεν νὰ λύσωμεν τὴν ἀπορίαν· διότι
οὐδαίς τῶν γνωσκίωντων τὰ κατὰ κατὰ τὸ ἡμέτε-
ρον ναυτικὸν ἤκουσέ ποτε περὶ τοιοῦτων σχολείων,
τῶν καταργηθέντων δῆθεν ὑπὸ τοῦ νῦν ὑπουργοῦ.
Ἐπὶ τέλους προστίθεσιν ὁ ἐπικριτὴς τὴν παρὰ
τέρησιν, ὅτι οὐδεμίαν φροντίδα λαμβάνεται περὶ τῆς

ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐπιβατῶν τῶν πολεμικῶν πλοίων. Μάλιστα ἐλαχίστη ἄλλοτε εὐλήθη φροντίς, ἢ δὲ νῦν λαμβανομένη μόνον μετὰ πολλῶν ἐτῶν πάροδου δύναται νὰ φέρῃ καρποὺς· ἀλλὰ διότι πρὸ τοσοῦτου χρόνου ἐλαχίστη εὐλήθη φροντίς τί ἐνέχεται;

Τί δὲ νὰ εἰπώμεν περὶ τοῦ γλευασμοῦ, μεθ' οὗ καταφέρεται ὁ ἐπικριτὴς κατὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐργαζομένης πρὸς καθιέρωσιν Ἑλληνικῶν ναυτικῶν ὄρων; ὡς κενὴ πρὶν ἢ ἐπιχειρήσωμεν ἐν Ἑλλάδι τὴν ναυτικὴν ἐκπαίδευσιν δὲν εἶναι ἀνάγκη

νὰ ὀρίσωμεν τὴν γλῶσσαν, δι' ἧς θέλουσι διακοινωθῆ εἰς τοὺς μαθητευομένους αἱ ἔννοιαι τῆς ναυτιλίας καὶ ὀπλασκίας, ὡς κενὴ δὲν ἦτο ἐν τῶν κυρίων ἡμῶν καθηκόντων νὰ ἀπαλλαγθῶμεν τῶν ἀλλοδαπῶν φωνῶν, αἵτινες ὑπὸ ἄλλας περιστάσεις εἰσῆχθησαν εἰς τὸ ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἑλλάδος ἔνθα λαλεῖται γλῶττα χαρίεσσα καὶ εὐφρων, νὰ καταστήσωμεν δὲ κατ' ὀλίγον ἐκποδὸν τὸ φτωχωτὸν τῆς νῦν ναυτικῆς γλώσσης, τὸ συγκεκριτημένον ἐξ Ἰταλικῶν, Ἀλβανικῶν καὶ ἄλλων ποιοῦτων λέξεων.

Ω.

ΕΝΔΥΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ.

—010—

Ἐξακολουθῶντες νὰ δημοσιεύωμεν τὰ κούσας περὶ Ταύγετον, εἰδεδυμένας τὰ ἐορδιακά ἐνδύματα τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος, καταχωρίζομεν εἰκόνα παριστάνουσαν νέον Ἡελοποννήσιον κομψοπρεπῆ καὶ ὀπωρεῖν ὀηλυδρίαν, καὶ γυναῖκα δύο κατοικίαν Σπαρτιάτιδος εἶναι καὶ σεμνοτέρα καὶ